

Evidența contabilă

Subiectele modului.

1. Noțiuni generale ale contabilității și cadrul legal.
2. Structura, elementele și analiza bilanțului contabil.
3. Elaborarea, analiza și interpretarea fluxului mijloacelor bănești.
4. Tipurile și prognozele veniturilor și cheltuielilor

CONTABILITATEA reprezintă un sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informațiilor privind elementele contabile.

Datorită caracterului real, exact, complet și operativ pe care îl are informația contabilă, și ținând cont de rolul de suport pentru deciziile care se iau la întreprindere și în afara acesteia, contabilității îi revine rolul de sistem informațional principal al întreprinderii

Informația contabilă este:

- riguros exactă;
- fundamentală;
- completă;
- comparabilă și corelată;
- se referă la fenomene reale;
- se obține în flux continuu.

Informația contabilă se conservă și se stochează cu ajutorul unui suport material care poate fi:

- a) un document justificativ;
- b) un registru de evidență contabilă;
- c) o situație financiară contabilă de sinteză și raportare

La modul general, contabilitatea este privită ca un domeniu format din două componente distincte, dar interdependente: o componenta informațională (oferă imaginea entității în exterior) și o componentă ce descrie procesele interne ale întreprinderii. Prima este reprezentată de contabilitatea financiară sau generală, iar a doua de contabilitatea de gestiune (sau managerială).

Contabilitatea, ca mijloc de culegere, sintetizare și prezentare a informației financiare, în cadrul sistemului de gestiune a întreprinderii îndeplinește următoarele funcții:

- ✓ funcția de informare

- ✓ funcția de control

- ✓ funcția analitică

- ✓ funcția juridică

Principiile de bază ale contabilității

- **principiul** continuității activității;
- **principiul** permanenței metodelor;
- **principiul** prudenței;
- **principiul contabilității** de angajamente;
- **principiul** intangibilității

ANALIZA SITUAȚIEI FINANCIARE

☐ Sursele de date utilizate la analiza financiară:

- Bilanțul Contabil;
- Raportul privind rezultatele financiare;
- Raportul privind fluxul mijloacelor bănești.

☐ Indicatori economico-financiari de apreciere a rezultatelor financiare.

- Volumul vânzărilor;
- Marja brută a vânzărilor;
- Marja netă a vânzărilor;
- Profitabilitatea Operațională;
- Rentabilitate a Activelor (ROA);
- Rentabilitatea Capitalului Propriu (ROE);
- Coeficientul de îndatorare;
- Profitul net.

ANALIZA BILANȚULUI CONTABIL

☐ CALITATEA PATRIMONIULUI:

- ✓ pentru Active - capacitatea de-a se transforma în numerar;
- ✓ pentru Pasive - timpul în care sursa de finanțare rămâne la dispoziția întreprinderii.

☐ ECHILIBRU BILANȚULUI CONTABIL.

I. Echilibru vertical:

Active imobilizate - 45 ~ 50%

Active circulante - 55 ~ 50%

II. Echilibru orizontal:

Capital propriu - 40 ~ 50%

Datorii pe termen lung - 10 ~ 20%

Datorii termen scurt - 50 ~ 30%

1. Coeficientul de îndatorare - Indicatorul respectiv caracterizează gradul de îndatorare a unei întreprinderi, ori dependentă acesteia față de creditorii. Valoarea optimă este în limitele **0,4 - 0,7**;

Formula de calcul: **$Datorii\ TL + Datorii\ TS \div Capital\ Propriu$**

2. Lichiditatea curentă - reflectă capacitatea activelor curente de a se transforma în disponibilități bănești, care să acopere datoriile scadente pe termen scurt. Valoarea recomandată și acceptabilă este în jur de **1-2**.

Formula de calcul: **$Active\ Curente \div Datorii\ Curente$**

3. Coeficientul suficienței capitalului - exprimă capacitatea de autofinanțare a întreprinderii, precum și măsura în care poate face față obligațiilor sale de plată. Acest coeficient trebuie să fie menținut la un nivel de 50-55%, dar nu mai mic de 30%.

Formula de calcul: **$Capital\ Propriu \div Total\ Active \times 100\%$**

4. Rentabilitate a activelor (ROA) - Indicatorul respectiv reprezintă profitul pe care îl obține întreprinderea din banii investiți în afacere. Raționalitatea economică a afacerii este considerată optimală în cazul în care acest indicator este mai mare ca rata dobânzii efective la credite (10 ~ 20%)

Formula de calcul: $\text{Profit Net} \div \text{Total Active} \times 100 \%$

5. Rentabilitatea capitalului propriu (ROE) - Indicatorul reprezintă profitul pe care îl obține entitatea din banii proprii investiți în afacere și trebuie să constituie 20 ~ 30%, dar nu mai puțin decât rata dobânzii efective pentru credite.

□ Formula de calcul: $\text{Profit Net} \div \text{Capital Propriu} \times 100\%$

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE

- ❑ Raportul privind rezultatele financiare indică profitabilitatea întreprinderii și se întocmește după un formular unic, aprobat de MF.
- ❑ Raportul privind rezultatele financiare reflectă:
 - Veniturile,
 - Cheltuielile,
 - Rezultatul activității operaționale: profit (pierdere)
 - Rezultatul din alte activități: veniturile sub formă de dividende, dobânzi, de la operațiile cu părțile legate, etc. profit (pierdere)
 - Cheltuieli privind Impozitul pe venit,
 - Profitul net (pierdere netă) din perioada de gestiune.

VOLUMUL VÂNZĂRILOR - este indicatorul principal al eficienței unei întreprinderi, care reprezintă măsura în care produsele realizate au fost comercializate pe piață;

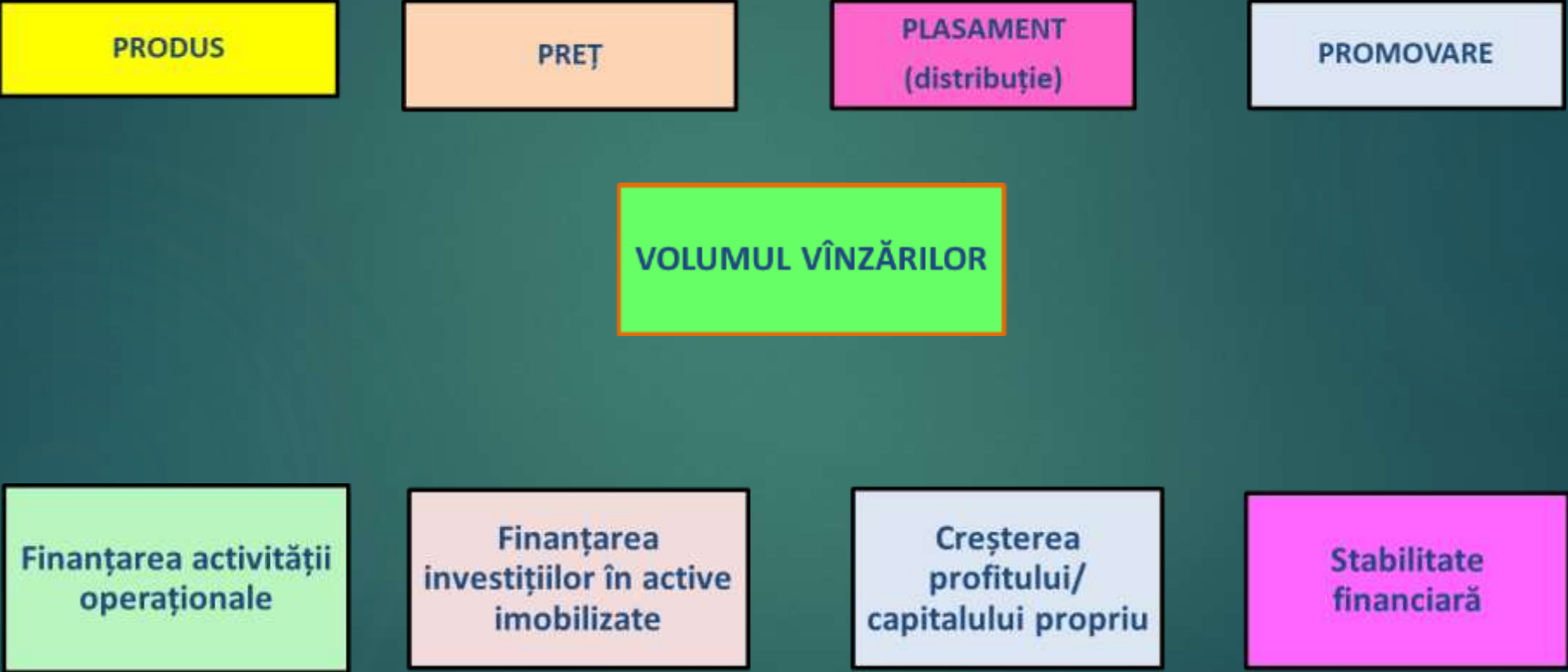
- ☐ Venitul din vânzări este sursa de bază care generează numerarul în cadrul întreprinderii și urmează a fi analizat sub următoarele aspecte:
 - ✓ Volumul vânzărilor fizic și valoric;
 - ✓ Comparativ cu perioadele precedente și cu planul de vânzare pentru perioada examinată;
 - ✓ Structura volumului de vânzări pe clienți;
 - ✓ Structura vânzărilor pe produse și piețe de desfacere;
- ☐ Analiza prețurilor. Aceasta vizează evidențierea aspectelor de risc legate atât de dinamica prețurilor de vânzare ale firmei comparativ cu evoluția pieței, cât și corelația între dinamica prețurilor de vânzare și cea a prețurilor de aprovizionare.
- ☐ Din punct de vedere tehnic, analiza vânzărilor va urmări dinamica prețurilor de vânzare la principalele produse/servicii, respectiv a prețurilor de aprovizionare la materia primă și alte necesități de producere.

FLUXUL MIJLOACELOR BĂNEȘTI

- ❑ Fluxul mijloacelor bănești reflectă mișcarea banilor în cadrul întreprinderii, ori, acesta reprezintă toate plățile și încasările care au loc în cadrul întreprinderii într-o anumită perioadă de timp.
- ❑ Fluxul mijloacelor bănești este „indicatorul” care arată capacitatea întreprinderii de a asigura necesarul mijloacelor bănești pentru a efectua plățile curente și a dezvolta afacerea.
- ❑ În Fluxul mijloacelor bănești intrările și ieșirile banilor se atribuie anume la perioada în care acestea au loc.
- ❑ În Fluxul mijloacelor bănești nu se includ creanțele dubioase, stocul de marfă care nu va fi comercializat în perioada pentru care sa întocmit fluxul.
- ❑ Fluxul mijloacelor bănești confirmă viabilitatea afacerii, dar nu indică **profitul** care ar urma să fie obținut din afacerea planificată.
- ❑ ***Întreprinderea poate activa fără profit, dar nu poate exista cu un flux al mijloacelor bănești negativ!***

IMPACTUL VÎNZĂRILOR ASUPRA AFACERII

EFFECTUL DE LEVIER

(creșterea sau reducerea rentabilității capitalului propriu)

- ❑ Mijloacele împrumutate nu totdeauna influențează pozitiv rentabilitatea capitalului propriu.
- ❑ Înainte de a solicita un credit este necesar să determinăm Efectul de Levier.
- ❑ Efectul de Levier acționează prin sporirea ori diminuarea rentabilității capitalului propriu.
- ❑ În condițiile în care costul banilor împrumutați este inferior rentabilității activelor, capitalul propriu va crește, iar în caz contrar acesta se va diminua.

Formula de calcul:

$$\text{EL} = (\text{ROA} - \text{Rata dobânzii efective}) \times \frac{\text{Capitalul împrumutat}}{\text{Capitalul propriu}} = +/-$$

- ❑ Decizia privind acțiunile care necesită a fi implementate pentru redresarea situației întreprinderii trebuie să fie corelată cu nivelul echilibrului a cel puțin următorilor doi factori:
 1. *Capacitatea asigurării stabilității financiare din contul vânzărilor;*
 2. *Caracterul solicitantului (personalitatea, moralitatea).*
- ❑ Nivelul aprecierii echilibrului acestora factori nici cum nu poate fi asemănător pentru toate cazurile și este bazat pe profesionalismul și experiența expertului care realizează diagnosticul.
- ❑ Ca prim factor de apreciere a nivelului de risc al afacerii este necesar să fie considerat **Caracterul solicitantului (personalitatea).**
- ❑ Un risc sporit în redresarea situației unei întreprinderi îl constituie **Solicitantul** care evident este predispus a fi: dominant, incompetent, arogant, agresiv, nervos, răutăcios, lipsit de sinceritate, predispus a declara falsuri, iresponsabil, lipsit de continuitate, prea optimist ori pesimist, nehotărât, etc.;
- ❑ Personalitate ideală ar fi solicitantul care ar întruni următoarele trăsături de caracter: deschis spre comunicare, competent, realist, consecvent, echilibrat, ingenios, lider, tolerant, responsabil, sincer, flexibil și punctual.

ANALIZA STRUCTURII PROFITULUI

- ❑ Analiza structurală a profitului are scopul de a identifica contribuția fiecărui tip de activitate desfășurate în cadrul unei întreprinderi în obținerea profitului.
- ✓ Profit brut (cod rd.030) = *Venituri din vânzări – Costul vânzărilor*;

Rentabilitatea veniturilor din vânzări = *Profit brut ÷ Venit din vânzări × 100*, valoarea optimală 20 - 25 %

- ✓ Rezultat din activitatea operațională (Profit/Pierdere) (rd.080) =
Profit brut + Alte venituri din activitatea operațională – Cheltuieli de distribuție - Cheltuieli administrative – Alte cheltuieli din activitatea operațională
- ✓ Rezultatul din alte activități (dividende și/sau participații în alte entități, diferențe de curs valutar, etc.): profit (pierdere) (rd.090)

ANALIZA STRUCTURII PROFITULUI

- ✓ **Cheltuieli privind Impozitul pe venit (rd.110) = 12% din profitul din activitatea operațională.**
- ✓ **Profit net (rd.120) = Profit până la impozitare (rd.080 + rd. 090) – Cheltuieli privind Impozitul pe venit.**
- **În condițiile unei economii stabile, valoarea optimală a Profitului net ar fi de cca 7 - 10% din volumul vânzărilor, dar nu mai mică decât rata inflației!**
- **Profitabilitatea afacerii = (Profit net/ Total active) x 100%**
 - ✓ Indicatorul respectiv ar fi rezonabil să fie egal cu **rata dobânzii** pentru creditele pe termen lung, în cazul în care valoarea este mai mică, conducerea ar urma să aplice alte strategii de dezvoltare sau chiar procedura de reorganizare ori lichidare.

INDICATORI DE RENTABILITATE

- ❑ **RENTABILITATEA** este categoria economică care reflectă performanța întreprinderii și exprimă capacitatea acesteia de a obține **Profit**.
- ❑ **RENTABILITATEA ACIVELOR (ROA)** reprezintă capacitatea întreprinderii de-a transforma în **Profit** banii investiți în Activele imobilizate și circulante
- ✓ Formula de calcul: **$\text{Profit Net} \div \text{Total Active} \times 100$**
- ✓ *Raționalitatea economică a afacerii este considerată optimală în cazul în care **Rentabilitatea Activelor** constituie **10~20%**, ori indicatorul respectiv este mai mare decât rata dobânzii efective la credite.*

RENTABILITĂȚII CAPITALULUI PROPRIU (ROE)

- ❑ **RENTABILITATEA CAPITALULUI PROPRIU (ROE)** reprezintă profitul pe care îl obține entitatea din banii proprii investiți în afacere și trebuie să constituie **20 ~ 30%**, dar nu mai puțin decât rata dobânzii efective pentru credite.
- ❑ **Formula de calcul: Profit Net ÷ Capital Propriu × 100%**
- ❑ **Creșterea sau reducerea *Rentabilității capitalului propriu*** (efectul de Levier) este determinată de costul banilor împrumutați.
- ❑ În condițiile în care costul banilor împrumutați este mai mic decât Rentabilității activelor (ROA), capitalul propriu va crește, iar în caz contrar acesta se va diminua.

$$EL = (ROA - \text{Rata dobânzii efective}) \times \frac{\text{Capitalul împrumutat}}{\text{Capitalul propriu}} = +/-$$

CALCULAREA COSTULUI RESURSELOR ÎMPRUMUTATE

□ Formula de calcul a dobânzii pentru resursele împrumutate:

$$\text{VALOAREA DOBÂNZII} = (C \times R_d \times T) / 365 \text{ ZILE AN} \times 100\%$$

Unde: **C** - *soldul creditului,*

R_d - *rata dobânzii anuale la credit,*

T - *numărul de zile de utilizate a creditului.*

CALCULAREA COSTULUI RESURSELOR ÎMPRUMUTATE

- ❑ De regulă, dobânda anuală efectiv plătită pentru resursele împrumutate, este mai mare cu 2 - 3 puncte procentuale decât dobânda anuală stipulată în contractul de credit;
- ❑
- ❑ În cazul O.C.N. această diferență poate fi de 6 - 8 puncte procentuale, ori și mai mare;
- ❑ **DOBÂNDA EFECTIVĂ**, care urmează a fi plătită băncii pentru utilizarea creditului este egală cu: Dobânda calculată conform contractului de credit, **PLUS** toate taxele și comisioanele percepute de bancă (comision de examenare a cererii, comision de eliberare a creditului, comision de administrare, etc).

CALCULAREA COSTULUI RESURSELOR ÎMPRUMUTATE

❑ *La calcularea Dobânzii Efective nu se include dobânda de întârziere și penalitățile!*

Retineți! *În cazul în care în contractul de credit dobânda anuală este de 18%, iar la eliberarea creditului sa plătit un comision de eliberare a creditului în mărime de 2% din suma creditului eliberat, iar pe parcursul anului sa mai achitat lunar o taxă pentru administrare în sumă de 100 lei, atunci dobânda efectivă va fi deja egală cu 19%!!!*

❑ Costul creditului = Dobânda efectivă + Cheltueli notariale + Cheltueli pentru înregistrarea ipotecii la organul cadastral + Înregistrarea/Radierea gajului + Asigurarea bunurilor gajate, etc.

INDICATORII VITEZEI DE ROTAȚIE

❑ **Viteza de rotație a stocurilor** arata de cate ori stocul de mărfuri și materiale a fost rulat de-a lungul perioadei examinate.

Formula de calcul:

$$\text{VITEZA DE ROTAȚIE A STOCURILOR} = \frac{\text{COSTUL VANZARILOR}}{\text{STOCUL MEDIU DE MĂRFURI ȘI MATERIALE}}$$

❑ **Durata medie de stocare a stocurilor (zile)**

Formula de calcul:

$$\text{STOCUL MEDIU DE MĂRFURI ȘI MATERIALE} \times 365 / \text{COSTUL VANZARILOR}$$

Cu cît numărul de zile în care bunurile sunt stocate la depozit este mai mic, cu atît situația este mai bună, în sensul că stocurile sunt utilizate în procesul de producție, aprovizionările cu stocuri sunt ritmice și nu există riscul de a înregistra stocuri cu mișcare lentă sau greu vandabile.

SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR

- ✓ **Fluxul mijloacelor bănești** reflectă mișcarea banilor în cadrul întreprinderii, ori, **acesta reprezintă totalitatea plăților și încasărilor** care au loc în cadrul întreprinderii într-o anumită perioadă de timp.
- ✓ Fluxul mijloacelor bănești este „indicatorul” care arată capacitatea întreprinderii de a asigura necesarul mijloacelor bănești pentru a efectua plățile curente și a investițiilor în activele imobilizate.
- ✓ În Fluxul mijloacelor bănești nu se includ creanțele dubioase, stocul de marfă care nu va fi comercializată în perioada pentru care se întocmește fluxul mijloacelor bănești.
- ✓ Fluxul mijloacelor bănești confirmă stabilitatea financiară și viabilitatea afacerii, dar nu indică profitul.

Muṭumim!